

از نقش معنویت تا تلاش برای رفع تبعیض‌ها در موفقیت پارالمپیک‌ها

قهرمانان انگیزه و اراده

خانه‌نشینی ورزش را به صورت جدی پیگیری کردند. با حرفه‌ای تر شدن ورزش جانبازان و معلولان و همچنین تشکیل کمیته ملی پارالمپیک، برنامه‌ریزی‌ها دقیق‌تر، حرفه‌ای‌تر و هدفمندتر شد تا جایی که تیم‌های ملی ایران در رشته‌های مختلف به قدرتهای اصلی در سطح جهان تبدیل شدند. علاوه بر این بحث حضور در بازی‌های پارالمپیک نیز مطرح بود و کاروان ورزش جانبازان و معلولان کشورمان برای نخستین بار به بازی‌های ۱۹۸۸ ستول اعزام شد. این اتفاق نقطه عطفی بود برای ورزش کشور و از آن به بعد حضور هر چه موفق‌تر و پررنگ‌تر در این آوردگاه بین‌المللی یکی از مهم‌ترین بخش‌های مدیریت ورزش ایران را تشکیل داده است. از بازی‌های سنسول تا توکیو ۲۰۲۰، بسیاری از ورزشکاران ما در ادوار مختلف پارالمپیک روی سکو رفته و

شیوا نوروزی

شرایط جسمانی و برخی محدودیت‌های حرکتی شاید پستی‌بلندی‌های مسیر موفقیت در عرصه ورزش را بیشتر کند اما روحیه پیروزی، عزم راسخ و انگیزه بالا هر مشکلی را مرتفع می‌کند. ورزشکاران جانباز و معلول کشورمان دقیقاً با همین فاکتورها سال‌هاست در میادین مختلف قاره‌ای و جهانی حضوری پررنگ و البته موفق دارند. بعد از پایان جنگ تحمیلی بسیاری از جانبازان سرفراز به ورزش قهرمانی روی آوردند تا از این پس در این حوزه به کشورشان خدمت کنند. با اضافه شدن جانبازان هشت سال دفاع مقدس به رشته‌های مختلف، خون تازه‌ای به رگ‌های ورزش معلولان تزریق شد. بازتاب اخبار موفقیت ملی‌پوشان در آوردگاه‌های مختلف، نگاه‌ها به این حوزه را تغییر داد و بسیاری از معلولان به جای

برکت دفاع مقدس برای ورزش جانبازان و معلولان

خدماتی در این حوزه انجام داده‌اند و باید قدردان شان باشند. تمرینات پارالمپیک‌ها با المپیک‌ها قابل مقایسه نیست و ماه به خاطر شرایطی که داریم ۱۰ برابر آنها زحمت می‌کشیم. در این مراسم وزیر ورزش و جوانان حاضر بود و پشت تریبون برای مان سخنرانی کرد، اما حاضر نشد چند دقیقه رودررو با مدال‌آوران پارالمپیک صحبت کند. درست است مسئولان کمیته و فدراسیون صحبت‌های ما را مطرح می‌کنند، ولی این انتظار را داشتیم لاقول دو کلمه خودمان یا او صحبت کنیم و بگوییم اگر کاری هست و خواسته‌ای دارید، مطرح کنید. این یک ضعف بزرگ است. مسئولان باید در متن کار قرار بگیرند و مشکلات و کمبودها را زبان خود ورزشکاران بشنوند. اگر از این زاویه نگاه کنیم، مدال‌های ورزشکاران جانباز و معلول متفاوت هستند. انتظارمان این است که به این حوزه توجه بیشتری شود. ورزشکاران المپیک در اردوها مشکلات ما را ندارند ولی پارالمپیک‌ها به دلیل شرایط جسمانی حتی در بهترین هتل‌ها نیز برای استحمام با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند. الان شرایط بهتر شده است، زمان فعالیت ما مجبور بودیم در چادر حمام کنیم. با پشت سر گذاشتن چنین کمبودهایی به افتخارات بزرگ دست یافتیم.»

جانباز جنگ تحمیلی است و با روحیه مثال‌زدنی خود سال‌ها تلاش کرد رشته پارادومیدانی شکل بگیرد. عوض آزموه یکی از مدال‌آوران پیشکسوت پارالمپیک ایران است و با اینکه سال‌هاست به جمع پیشکسوتان این حوزه پیوسته است ولی همچنان قلبش برای پارادومیدانی و موفقیت ورزش جانبازان و معلولان می‌تپد.

دارنده سه طلا، نقره و برنز بازی‌های پارالمپیک به خودش و هم‌نسل‌هایش لقب جاده صاف کرد پارادومیدانی داده است: «یکی از بنیانگذاران پارادومیدانی در ایران هستم. نزدیک ۲۰ سال در رشته دوومیدانی جانبازان و معلولان با کمترین امکانات فعالیت داشتم. در زمان شروع کار چیزی به اسم فدراسیون جانبازان و معلولان وجود نداشت. در حقیقت نسل ما جاده‌صاف‌کن نسل جدید بود چرا که با امکانات حداقلی و زحمات و تلاش زیاد بهترین نتایج را گرفتیم.» این جانباز دفاع مقدس هنوز هم با شور و حرارت خاصی از درخشش همقطاران‌اش در عرصه ورزش صحبت می‌کند: «به عقیده من رشد ورزش جانبازان و معلولان در کشورمان، تشکیل فدراسیون و درخشش ورزشکاران این حوزه به برکت دفاع مقدس بود. قبل از جنگ تحمیلی نیز در عرصه ورزش فعال بودم و بعد از نائل شدن به درجه جانبازی، در حوزه پارادومیدانی و پارالمپیک حضور پیدا کردم، البته بعد از کسب مدال‌های رنگارنگ پارالمپیک و جهانی در سال ۱۳۸۵ به دلیل شرایط جسمانی از دنیای قهرمانی خداحافظی کردم.»

آزموده تمرینات غیراصولی و نبود نظارت علمی بر این مسئله در گذشته را یکی از مشکلات جدی این ورزش‌های پیشکسوتان پارالمپیک می‌داند: «مشکل اصلی ورزش معلولان ما علمی نبودن آن و ناآگاهی افراد است. بسیاری از ورزشکاران جانباز و معلول پس از خداحافظی از میادین با مشکلات جسمانی از جمله آرتروز گردن و گرفتگی عضلات دست و پنجه نرم می‌کنند. این مسائل متأسفانه خیلی به چشم نمی‌آید و توجهی به آن نمی‌شود. باید نظارت بیشتری روی بحث تغذیه و تمرینی بچه‌ها صورت بگیرد. ورزشکاران پارادومیدانی بعد از اینکه پا به سن می‌گذارند، همگی از گرفتگی عضله و مصدومیت‌های کتف رنج می‌برند، البته الان شرایط نسبت به گذشته بهتر شده است و به مسائل تغذیه‌ای و تمرینی ملی‌پوشان توجه بیشتری می‌شود.» قهرمان برنز نیزه پارالمپیک سیدنی از بی‌توجهی پیشکسوتان گلایه دارد. عوض آزموه از اینکه وزیر ورزش به رغم حضور در گردهای مدال‌آوران پارالمپیک پای درددل پیشکسوتان ننشست، ابراز تأسف می‌کند: «متأسفانه آنها که برای ورزش جانبازان و معلولان زحمت کشیده‌اند، خدانشین شده‌اند. مسئولان باید بیندیشند طی این سال‌ها چه کسانی چه

در انتظار نگاه ویژه و بدون تبعیض

حق پارالمپیک‌ها می‌داند: «اولی که ورزش جانبازان و معلولان کشور شکل گرفته بود، سسخنی‌های زیادی را تحمل می‌کردیم، چه از نظر امکانات و چه از نظر توجهات مسئولان. شکر خدا نسبت به گذشته وضعیت بهتر شده اما هنوز هم بسیاری از انتظارات برآورده نشده است. همه ورزشکاران این حوزه انتظار نگاه ویژه دارند. ورزشی که در سطح جهان و بازی‌های پارالمپیک بیشترین تعداد مدال را برای کشور به ارمغان می‌آورد، نیازمند توجه و نگاه ویژه است. همین صندوق حمایت از قهرمانان هم بین ورزشکاران تبعیض قائل می‌شود. در حوزه جانبازان و معلولان تنها ورزشکارانی تحت پوشش این صندوق قرار می‌گیرند که مدال بازی‌های پارالمپیک را گرفته‌اند، در حالی که ورزشکاران دیگر با مدال‌های آسیایی و جهانی نیز تحت پوشش صندوق حمایت هستند و حقوق دریافت می‌کنند. چرا باید چنین تبعیضی باشد؟ بسیاری از ورزشکاران معلول با داشتن مدال پارا آسیایی و جهانی، نتوانستند مدال پارالمپیک بگیرند و درآمدی هم ندارند. آیا باید حق این ورزشکاران ضایع شود؟ از مسئولان می‌خواهیم این تبعیض را برطرف کنند. موضوع دیگر اینکه، مصوبه شورای عالی فرهنگی برای استخدام مدال‌آوران از نسوی دستگاه‌های اجرایی نادیده گرفته می‌شود. این قانون است و نباید به آن بی‌توجهی شود. دستگاه‌ها باید آن را اجرا کنند. از دستگاه‌ها می‌خواهیم برای حل این مشکل با ورزشکاران همکاری کنند.»

چنین مراسمی برگزار شده بود و این بار نیز توفیق حاصل شد تا در مشهد مقدس دوستان و یاران قدیمی را ببینیم. دیدار ملی‌پوشان و هم‌تیمی‌های قدیمی باعث خوشحالی همه مدال‌آوران شد. روزهای اولی که ورزش قهرمانی را شروع کردم، نمی‌توانستم پیش‌بینی مدال داشته باشم. هدف اول من پوشیدن پیراهن پرافتخار تیم‌م‌ی بود. باید به این نکته اشاره کنم که آقای نوذری فر دوست و ملی‌پوش سابق پارادومیدانی در مسیر موفقیت، کمک بسیار بزرگی به من کردند. در ورزش پیش‌بینی کسب مدال آسان نیست، منتها با انگیزه فراوان و ترسیم اهداف بزرگ و با کمک خدا، نتوانستم پرافتخار کشورمان را به اهتزاز در بیاورم. قطعاً به گردن او یختم هفت مدال پارالمپیک و حضور در میلیاردها تومان هزینه نمی‌توانید پرچم کشور را به اهتزاز در بیاورید اما یک ورزشکار با اندک سرمایه‌گذاری این مهم را انجام می‌دهد و چند برابر هزینه را به کشور بازمی‌گرداند. نباید با توجهی‌ها باعث ناامیدی و بی‌انگیزگی ورزشکاران شویم.»

چنین مراسمی برگزار شده بود و این بار نیز توفیق حاصل شد تا در مشهد مقدس دوستان و یاران قدیمی را ببینیم. دیدار ملی‌پوشان و هم‌تیمی‌های قدیمی باعث خوشحالی همه مدال‌آوران شد. روزهای اولی که ورزش قهرمانی را شروع کردم، نمی‌توانستم پیش‌بینی مدال داشته باشم. هدف اول من پوشیدن پیراهن پرافتخار تیم‌م‌ی بود. باید به این نکته اشاره کنم که آقای نوذری فر دوست و ملی‌پوش سابق پارادومیدانی در مسیر موفقیت، کمک بسیار بزرگی به من کردند. در ورزش پیش‌بینی کسب مدال آسان نیست، منتها با انگیزه فراوان و ترسیم اهداف بزرگ و با کمک خدا، نتوانستم پرافتخار کشورمان را به اهتزاز در بیاورم. قطعاً به گردن او یختم هفت مدال پارالمپیک و حضور در میلیاردها تومان هزینه نمی‌توانید پرچم کشور را به اهتزاز در بیاورید اما یک ورزشکار با اندک سرمایه‌گذاری این مهم را انجام می‌دهد و چند برابر هزینه را به کشور بازمی‌گرداند. نباید با توجهی‌ها باعث ناامیدی و بی‌انگیزگی ورزشکاران شویم.»

شکستن محدودیت‌ها و شلیک به هدف

عظیم خدایاری، قهرمان برناب دیسک داشت. امیدواریم باز هم چنین برنامه‌هایی تدارک دیده شود چرا که در این جمع حسابی روحیه گرفتیم.»

اولین بانوی مدال آور پارالمپیک ایران نه تنها از تحمل و پشت سر گذاشتن روزهای سخت اردوها و مسابقات پشیمان نیست بلکه ۱۰ سال عضویت در تیم ملی پارائتراندازی را بهترین روزهای عمرش می‌داند: «بهترین دوران زندگی‌ام سال‌های عضویت در تیم ملی بود و آن ۱۰ سال اصلاً جزو عمرم محسوب نمی‌شود چرا که از همه دغدغه‌های زندگی دور بودیم و تنها دغدغه‌مان موفقیت و مدال‌آوری بود. به هیچ وجه از پشت سر گذاشتن آن روزهای سخت پشیمان نیستم و بهترین روزها را پشت سر گذاشتیم. کمبودهایی بوده

است و به مسائل تغذیه‌ای و تمرینی ملی‌پوشان توجه بیشتری می‌شود.» قهرمان برنز نیزه پارالمپیک سیدنی از بی‌توجهی پیشکسوتان گلایه دارد. عوض آزموه از اینکه وزیر ورزش به رغم حضور در گردهای مدال‌آوران پارالمپیک پای درددل پیشکسوتان ننشست، ابراز تأسف می‌کند: «متأسفانه آنها که برای ورزش جانبازان و معلولان زحمت کشیده‌اند، خدانشین شده‌اند. مسئولان باید بیندیشند طی این سال‌ها چه کسانی چه

عظیم خدایاری، قهرمان برناب دیسک داشت. امیدواریم باز هم چنین برنامه‌هایی تدارک دیده شود چرا که در این جمع حسابی روحیه گرفتیم.»

«توکل و توسل» دوپینگ معنوی پارالمپیک‌ها

به فعالیت فیزیکی که از قبل داشتم، به مسیر ادامه دادم. در جبهه مربی آموزش نظامی بودم و بعد از آسیب نخاعی، تحمل اینکه یک جانبشیم و حرکت نکنم، واقعاً برایم سخت بود. با انجام فیزیوتراپی و کار با وزنه کم‌کم به سمت پارادومیدانی و بسکتبال با ویلچر سوق پیدا کردم. اینطور بود که برای حضور در مسابقات استانی، کشوری و راهیایی به تیم ملی انگیزه‌آم‌بالا رفت. بیرو این تلاش‌ها نتوانستم به هدف برسم و زحماتم به ثمر نشست. حاصل تلاش‌های ۲۰ ساله‌ام کسب ۲۸ مدال بود.»

کیست که نداند ورزشکاران جانباز و معلول با چه سختی‌های دست‌وپنجه نرم می‌کنند تا بعد خودشان را برای رویدادهای مهم آماده سازند، با این حال و به رغم شرایط جسمانی ویژه‌ای که دارند، آنها با توکل و توسل همه این سختی‌ها را با موفقیت پشت سر گذاشته و می‌گذارند. میرزایی نیز بر توجه ویژه پارالمپیک‌ها به معنویات تأکید دارد: «شکل‌گیری فدراسیون جانبازان و معلولان با تلاش‌های جانبازان سرفراز بود که بعد از جبهه‌های جنگ به سمت ورزش قهرمانی آمدند. قاعدتاً معنویت دوران دفاع مقدس را به ورزش انتقال دادند و همین مسئله باعث شد ورزشکاران جانباز با همان روحیه و توکل به خدا در ورزش حرفه‌ای نیز موفق شوند. پارالمپیک‌ها معمولاً توکل به خدا و توسل به ائمه(ع) را سرلوحه کار

خود داشتند. این نسل روحیه معنوی خود را به جوان‌ترها منتقل کردند و این موضوع همچنان پابرجاست. به عقیده قهرمان برناب‌نیزه چهار دوره پارالمپیک، یکسان‌سازی یادش‌های مصوب نقطه عطفی است برای این بزرگ‌ترین تبعیض‌ها در ورزش: «زمانی که ورزش جانبازان آغاز به کار کرد، تفاوت‌ها و تبعیض‌ها زیاد بود. ورزشکاران همیشه به این مسئله انتقاد داشتند و از مسئولان می‌خواستند این تبعیض‌ها برطرف شود. با توجه به تلاش‌ها و اعتراضات پارالمپیک‌ها، تلاش‌ها به ثمر نشستند و تفاوتی بین پادش‌های المپیک‌ها و پارالمپیک‌ها وجود ندارد، منتها هنوز تفاوت‌هایی وجود دارد، به ویژه در بخش پیشکسوتان. امیدواریم با ریزنی‌های بیشتر تفاوت‌ها و تبعیض‌ها کاملاً از بین برود و مسئولان فرقی بین المپیک و پارالمپیک قائل نشوند.»